

۵. تأیید صلاحیت

هدف از برقراری نظام تأیید صلاحیت، ایجاد توافق بر سر قواعد مشترک تولید محصول و خدمت به منظور تسهیل داد و ستد کالا و خدمت بین اقتصادهای جهانی است که منجر به حداقل تکرار آزمون و بازرسی، حداکثر شفافیت و وسیع‌ترین محدوده پذیرش بین اقتصادها برای دستیابی به نتایج ارزیابی‌های معتبر و قابل اعتماد خواهد شد.

تأیید صلاحیت معین می‌سازد که سازمان (شامل آزمایشگاه‌های آزمون و کالیبراسیون، شرکت‌های بازرسی فنی و شرکت‌های گواهی‌کننده) برای انجام یک فعالیت خاص با قابلیت اعتماد بالا و انطباق با کیفیت مورد نظر صلاحیت لازم و مورد پذیرش را دارد یا خیر. هرگاه کالا یا خدمتی به طور رسمی در یک کشور یا منطقه اقتصادی پذیرفته شده باشد، می‌تواند بدون نیاز به آزمون مجدد، بازرسی مجدد و گواهی مجدد، به طور آزادانه بین کشورها گردش داشته باشد. براساس قوانین بین‌المللی، پیش‌نیاز تجارت و ارائه خدمات در شرایط برابر، یک استاندارد، یک آزمون مورد پذیرش در همه جا است.

با توجه به ضرورت تعاملات بین‌المللی و حفظ منافع جمهوری اسلامی ایران در عرصه رقابت‌های تجاری و بازرگانی در سطح ملی و بین‌المللی، دولت جمهوری اسلامی ایران بر اساس مصوبه نود و دومین و نود و سومین اجلاس شورای عالی استاندارد در سال‌های ۱۳۷۴ و ۱۳۷۵ مسئولیت ارزیابی و تأیید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق را به سازمان ملی استاندارد ایران واگذار کرد که متعاقب آن نظام تأیید صلاحیت ایران (IAS) (Iran Accreditation System) در سال ۱۳۷۵ تأسیس شد.

نظام تأیید صلاحیت ایران در هفدهمین اجلاس مشترک مجمع بین‌المللی تأیید صلاحیت (IAF) و اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی (ILAC) در سال ۱۳۸۲ برابر با سپتامبر ۲۰۰۳ (در براتیسلاوا - اسلواکی)، با امضای یادداشت تفاهم همکاری (MOU) به مجمع بین‌المللی تأیید صلاحیت (IAF) پیوست. همچنین در سال ۱۳۸۴ نظام تأیید صلاحیت ایران به عضویت اتحادیه منطقه‌ای تأیید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه (PAC) و اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی (ILAC) درآمد و اعتبار بین‌المللی نظام تأیید صلاحیت ایران در مجامع مذکور، منوط به امضای موافقت‌نامه شناسایی دو و چندجانبه (MLA) و (MRA) شد.

ساختار نظام تأیید صلاحیت ایران پیرو تصویب نامه شماره ۱۰۹۱۲۴/ت/۴۳۱۸۰ ک مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۱۸ کمیسیون امور زیربنایی دولت موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی و آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با توجه به استانداردها و ضوابط بین‌المللی بازرگری و اصلاح و در سال ۱۳۸۹ به مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران (NACI) (National Accreditation Center of Iran) تغییر نام یافت.

پس از ارزیابی تیم ارزیابی هم‌ترازی اتحادیه تایید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه (PAC) از مرکز ملی تایید صلاحیت ایران در سال ۱۳۹۴، موافقت‌نامه به رسمیت شناختن چندجانبه (MLA) در اجلاس سالانه اتحادیه تایید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه در کشور تایوان به امضاء رئیس مرکز ملی تایید صلاحیت ایران و رئیس اتحادیه تایید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه رسید و متعاقب آن، گواهی‌نامه‌های صادر شده تایید صلاحیت سیستم‌های مدیریت کیفیت مرکز ملی تایید صلاحیت ایران در حوزه کشورهای عضو اتحادیه تایید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه (PAC) که ۳۲ کشور را شامل می‌شوند دارای اعتبار بین‌المللی شد. پیرو کسب اعتبار بین‌المللی در اتحادیه تایید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه، در اجلاس مشترک مجمع بین‌المللی تایید صلاحیت (IAF) و اتحادیه بین‌المللی تایید صلاحیت آزمایشگاهی (ILAC) در ۱۳۹۵ که در کشور هند برگزار شد، موافقت‌نامه به رسمیت شناختن چندجانبه (MLA) بین رئیس مرکز ملی تایید صلاحیت ایران و رئیس مجمع بین‌المللی تایید صلاحیت، به امضا رسید. بنابراین گواهی‌نامه سیستم مدیریت کیفیت شرکت‌های گواهی‌کننده مورد تایید مرکز ملی تایید صلاحیت ایران در بیش از ۷۰ کشور دنیا در ۵ قاره اعتبار بین‌المللی یافت.

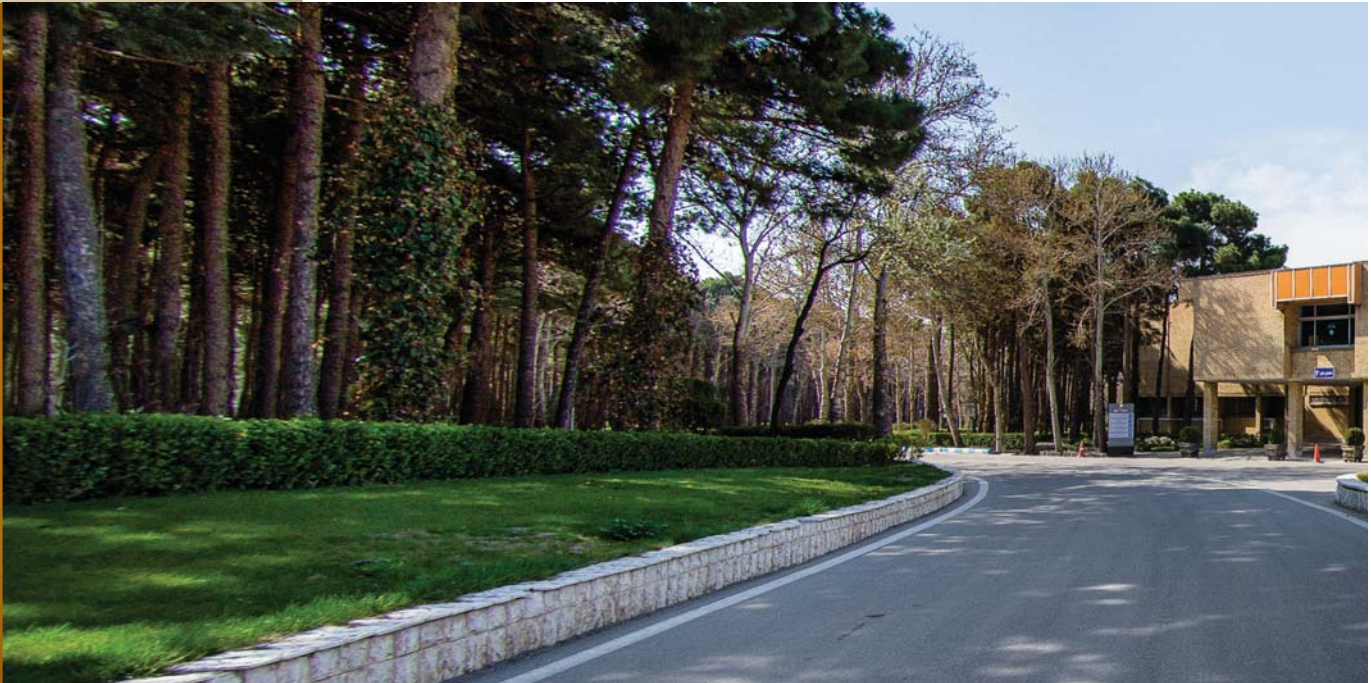
وظایف مرکز ملی تایید صلاحیت ایران

مرکز ملی تایید صلاحیت ایران مشتمل بر سه معاونت «تایید صلاحیت نهادهای بازرسی‌کننده کالا، خدمات و انرژی، تایید صلاحیت آزمایشگاه‌ها و تایید صلاحیت نهادهای گواهی‌کننده با سه گروه تایید صلاحیت نهادهای گواهی‌کننده سیستم‌های مدیریتی، گروه تایید صلاحیت نهادهای گواهی‌کننده سیستم‌های اشخاص و گروه تایید صلاحیت نهادهای مراکز آموزشی» است. انجام امور مربوط به ارزیابی و تایید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق بر اساس الزامات استانداردهای بین‌المللی به عهده این سه معاونت و گروه‌های تحت مدیریت آنهاست.

- نهادهای گواهی‌کننده سیستم‌های مدیریتی بر اساس استاندارد ISO/IEC ۱۷۰۲۱ ● آزمایشگاه‌های آزمون و کالیبراسیون بر اساس استاندارد ISO/IEC ۱۷۰۲۵ و روش‌های اجرایی و دستورالعمل‌های کاری
- نهادهای بازرسی‌کننده بر اساس استاندارد ISO/IEC ۱۷۰۲۰ و روش‌های اجرایی و دستورالعمل‌های کاری
- نهادهای گواهی‌کننده محصول بر اساس استاندارد ISO/IEC ۱۷۰۶۵
- نهادهای گواهی‌کننده اشخاص بر اساس استاندارد ISO/IEC ۱۷۰۲۴ ● آزمایشگاه‌های

ایران

ارائه‌دهنده آزمون کفایت تخصصی براساس استاندارد ISO/IEC ۱۷۰۴۳ • آزمایشگاه‌های تشخیص طبی براساس استاندارد ISO ۱۵۱۸۹ • تهیه‌کنندگان مواد مرجع بر اساس ISO Guide ۳۴ • انجام تحقیقات و جمع‌آوری اطلاعات و مدارک از داخل و خارج کشور در مورد مقررات و ضوابط فعالیت‌های تایید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق و تحلیل آنها به منظور استفاده در تدوین مقررات و ضوابط مربوطه و طراحی، مستندسازی و استقرار استاندارد بین‌المللی ISO/IEC ۱۷۰۱۱ و ضوابط و مقررات بین‌المللی مربوطه • فراهم کردن شرایط برای عضویت در مجامع بین‌المللی مرتبط و پذیرفته شدن در ترتیبات بین‌المللی شناسایی چندجانبه و متقابل (MLA و MRA) و افزایش دامنه فعالیت از طریق ایجاد و حفظ روابط، همکاری و هماهنگی با سازمان‌های بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی سایر کشورها که در زمینه‌های مختلف تایید صلاحیت نهادهای گواهی‌کننده و بازرسی و آزمایشگاه فعالیت دارند • تعامل با نهادهای تایید صلاحیت سایر کشورها به منظور کسب تجربیات و تبادل اطلاعات و مشارکت در امور اجرایی • اظهارنظر در مورد پیش‌نویس ضوابط و مدارک بین‌المللی در زمینه‌های مرتبط با تایید صلاحیت و همچنین شرکت در اجلاس‌های مجامع و سازمان‌های بین‌المللی ذیربط به منظور مشارکت در تدوین ضوابط، مدارک و استانداردهای بین‌المللی مربوط • بهره‌گیری از ظرفیت و توانمندی ارزیابان، کارشناسان و متخصصان فنی برون‌سازمانی و بین‌المللی در امور مختلف پس از تایید آنها توسط مرکز با رعایت ضوابط و مقررات ملی و بین‌المللی برحسب نیاز • انجام نیازسنجی‌های آموزشی از کارکنان مرکز ملی تایید صلاحیت ایران و همچنین نیازسنجی آموزشی ارزیابان و متخصصان فنی مورد نیاز برون‌سازمانی و ایجاد تمهیدات لازم برای ارائه آموزش‌های مرتبط و روزآمد کردن مستمر دانش و توانمندی‌ها • انجام ارزیابی‌های مشترک با سایر نهادهای اعتباردهی بین‌المللی در راستای تایید صلاحیت نهادهای گواهی‌کننده • تایید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق در خارج از کشور و گسترش اعتبار گواهینامه‌های مرکز ملی تایید صلاحیت • انجام فرآیند ارزیابی و تایید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق بر اساس اصول و ضوابط بین‌المللی و نظارت بر عملکرد آنها در طول دوره تایید صلاحیت • فراهم‌سازی زمینه عضویت کشور جمهوری اسلامی ایران در سازمان تجارت جهانی (WTO) • پرورش ارزیابان هم‌تراز در زمینه‌های به رسمیت شناخته شدن گواهی‌نامه‌های تایید صلاحیت سیستم مدیریت و به کارگیری آنها در ارزیابی‌های هم‌ترازی سایر نهادهای اعتباردهی اتحادیه تایید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه (PAC).